



ieguldījums Tavā nākotnē

**Valsts kancelejas organizēts apmācību seminārs pašvaldību personāla speciālistiem
„AMATU KLASIFIKĀCIJAS SISTĒMA UN KLASIFICĒŠANAS KĀRTĪBA PAŠVALDĪBĀS”
2010. gada 16. decembrī**

Amatu klasifikācijas sistēma pašvaldībās Latvijā

**Seminārs tiek organizēts projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē”
(identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002)”
3.3. aktivitātes „Valsts pārvaldes analītisko spēju uzlabošana” ietvaros**



Amatu klasifikācijas sistēma

- Noteikta ar normatīvajiem aktiem – likums, MK noteikumi, ieteikumi
- Amatu klasifikācijas sistēma valsts tiešajā pārvaldē kopš **2006.gada** (aptuveni 200 iestādes, 38 000 nodarbinātie)
- Kopš **2010.gada 1.aprīļa**:
 - CVK, CZK, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Tiesībsarga biroja, NILLNB, SPRK, publisko nodibinājumu, Latvijas Zinātņu akadēmijas, Augstākās izglītības padomes, plānošanas reģionu amatpersonas (darbinieki)
- Kopš **2010.gada 1.septembra**:
 - Tiesu un prokuratūras darbinieki,
 - zinātnisko institūtu, valsts dibinātu augstskolu un to izveidoto iestāžu amatpersonas(darbinieki)
- Ne vēlāk kā līdz **2011.gada 1.janvārim**
 - pašvaldību un to izveidoto iestāžu amatpersonas (darbinieki)

Amatu klasifikācijas sistēma

- Balstīta uz amatu vērtēšanu – punktu skala, izmantojot pamatkritērijus:
 - Izglītība un profesionālā pieredze
 - Darba raksturojums
 - Atbildība
- Amati sagrupēti amatu saimēs (pamatfunkcijas), saimes sadalītas līmeņos (pamatpienākumi)
- Pamats mēnešalgas noteikšanai – amati sadalīti 16 mēnešalgu grupās
- Noteikta atšķirība ne tikai starp vadītāju un speciālistu amatiem, bet arī – speciālistu amatiem
- Amatu klasifikācija balstās uz noteiktajiem amata pienākumiem (amata apraksts, darba līgums)

Amatu klasifikācijas sistēma

Sistēmas izstrādes mērķis - ieviest vienotu darba samaksas sistēmu:

- Konkurētspējīga darba samaksa valsts sektorā
- Līdzvērtīga samaksa par līdzvērtīgu darbu
- Vienota pieeja darba samaksas paaugstināšanai
- Caurspīdīgums, vienots regulējums

Rezultātā:

- Vienoti kritēriji darba samaksas noteikšanai
- Nodrošināta iespēja uzskatāmā veidā **salīdzināt amatus** dažādās iestādēs un pamatot **darba samaksas lielumu un atšķirības** dažādos amatos
- Palīdz noskaidrot, cik būtu nepieciešams maksāt katrā valsts pārvaldes amatā, lai darba samaksa būtu **konkurētspējīga** Latvijas darba tirgū

Citas amatu kataloga izmantošanas iespējas

Amatu katalogs - daudzfunkcionāls cilvēkresursu vadības instruments, kas palīdz

- **Uzlabot amatu aprakstus**, veidot jaunus amata aprakstus
- Analizēt un optimizēt iestādes **struktūru**
- **Plānot cilvēkresursus**
- **Atlasīt personālu** un integrēt darbiniekus
- Atbalstīt darbinieku **kompetenču noteikšanu**
- Plānot **karjeras attīstību**

Amatu klasifikācijas sistēmas pamatnosacījumi

- Saimes un līmeņi noteikti **vērtējuma rezultātā**
- Klasifikācija balstīta uz **funkcionālo dalījumu**, neatkarīgi no amatu nosaukumiem un iestādes
- Klasifikācijas pamatā ir **amata aprakstā/ darba līgumā definētie pienākumi**
- Saimes ir **autonomas** un **nav** savā starpā salīdzināmas – vienas saimes I (II, III...) līmenis nav salīdzināms ar citu saimju I (II, III ...) līmeni

Amatu klasificēšanas un mēnešalgas noteikšanas soļi

- **Pirmais solis – amata klasifikācija un saskaņošana**
 - Jāsagatavo **amatu saraksts** un **amatu struktūra**, kā arī **amatu apraksti** u.c. dokumenti, kas saistīti ar darbinieku pienākumiem
 - **Labi jāiepazīstas** ar Amatu katalogu, tā saturu un uzbūves principiem
 - **Atbilstošās saimes noteikšana**
 - Kādu vērtību attiecīgais amats dod iestādei? Kāds ir tā pastāvēšanas mērķis?
 - Kādas ir amata funkcijas? Kāda VEIDA pienākumi aizņem lielāko daļu darba laika?
 - **Atbilstošā līmeņa noteikšana**
 - Kādi ir konkrētā amata pienākumi? Kura līmeņa aprakstam tie ir vislīdzīgākie?
 - Kur amats atrodas iestādes hierarhijā? Kādiem amatiem tas pakļauts un kādi amati tam pakļauti?
- **Otrais solis – mēnešalgas grupas noteikšana**
- **Trešais solis – mēnešalgas noteikšana**

Normatīvais regulējums

- **Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums**

Mērķis: panākt, ka valsts un pašvaldību institūcijās amatpersonu (darbinieku) atlīdzības noteikšanā tiek ievēroti līdzvērtīgi nosacījumi.

- **MK 30.11.2010. noteikumi Nr.1075 “Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs”**

Nosaka vienotu amatu klasifikācijas sistēmu un amatu klasificēšanas kārtību valsts un pašvaldību institūcijās

- **MK 22.12.2009. noteikumi Nr.1651 “Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu, kvalifikācijas pakāpēm un to noteikšanas kārtību”**

Nosaka pašvaldību amatpersonu un darbinieku amatiem atbilstošo mēnešalgu grupu un tām atbilstošo mēnešalgu maksimālo apmēru

- **Ieteikumi valsts pārvaldes amatu kataloga piemērošanai**

Normatīvais regulējums (2)

P.S.

Joprojām pastāv atsevišķas darba samaksas sistēmas, piemēram, pedagogu darba samaksu nosaka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.836 “Pedagogu darba samaksas noteikumi”

Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums (1)

7.pants.

Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs un mēnešalgu grupas

Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs ir valsts un pašvaldību institūcijās noteikto amatu funkciju sistematizēts apkopojums

Amatu saimes – funkcionālās grupas, kas aptver līdzīgus darba uzdevumus un pamatpienākumus (1.pielikums)

Amatu līmeņi - raksturo galvenās atšķirības starp vienas saimes amatiem, ņemot vērā pienākumu sarežģītību, atbildību un vadības funkcijas

Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums (2)

7.panta trešās daļas 1.punkts

Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogu nosaka Ministru kabinets

7.panta ceturrtā daļa

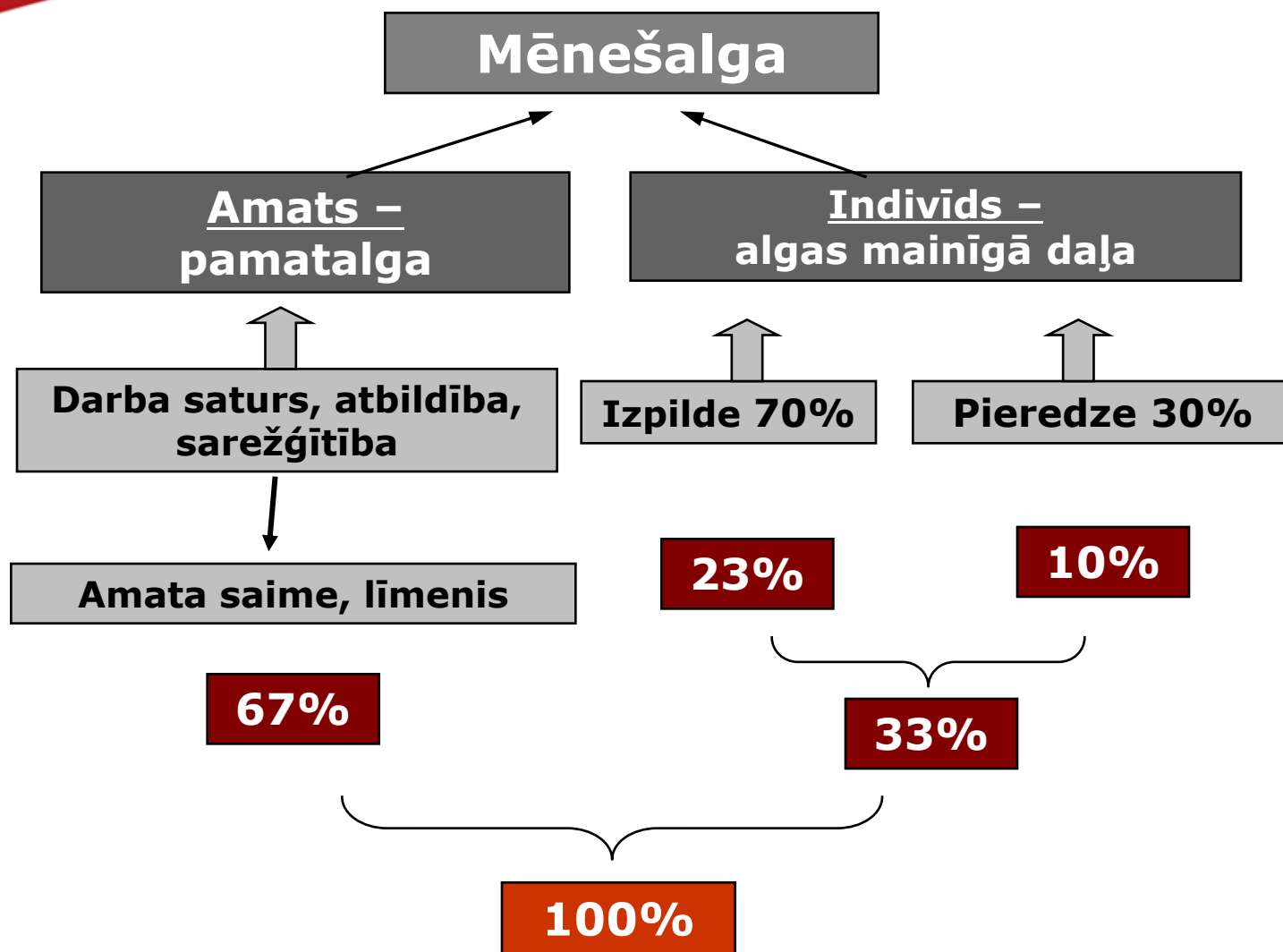
Amatu saimes un to līmeņus sadala pa mēnešalgu grupām. Mēnešalgu grupas un to maksimālās mēnešalgas nosaka šā likuma 2.pielikums. Amatu saimju un to līmeņu sadalījumu pa mēnešalgu grupām nosaka Ministru kabinets

Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums (3)

11.panta pirmā daļa

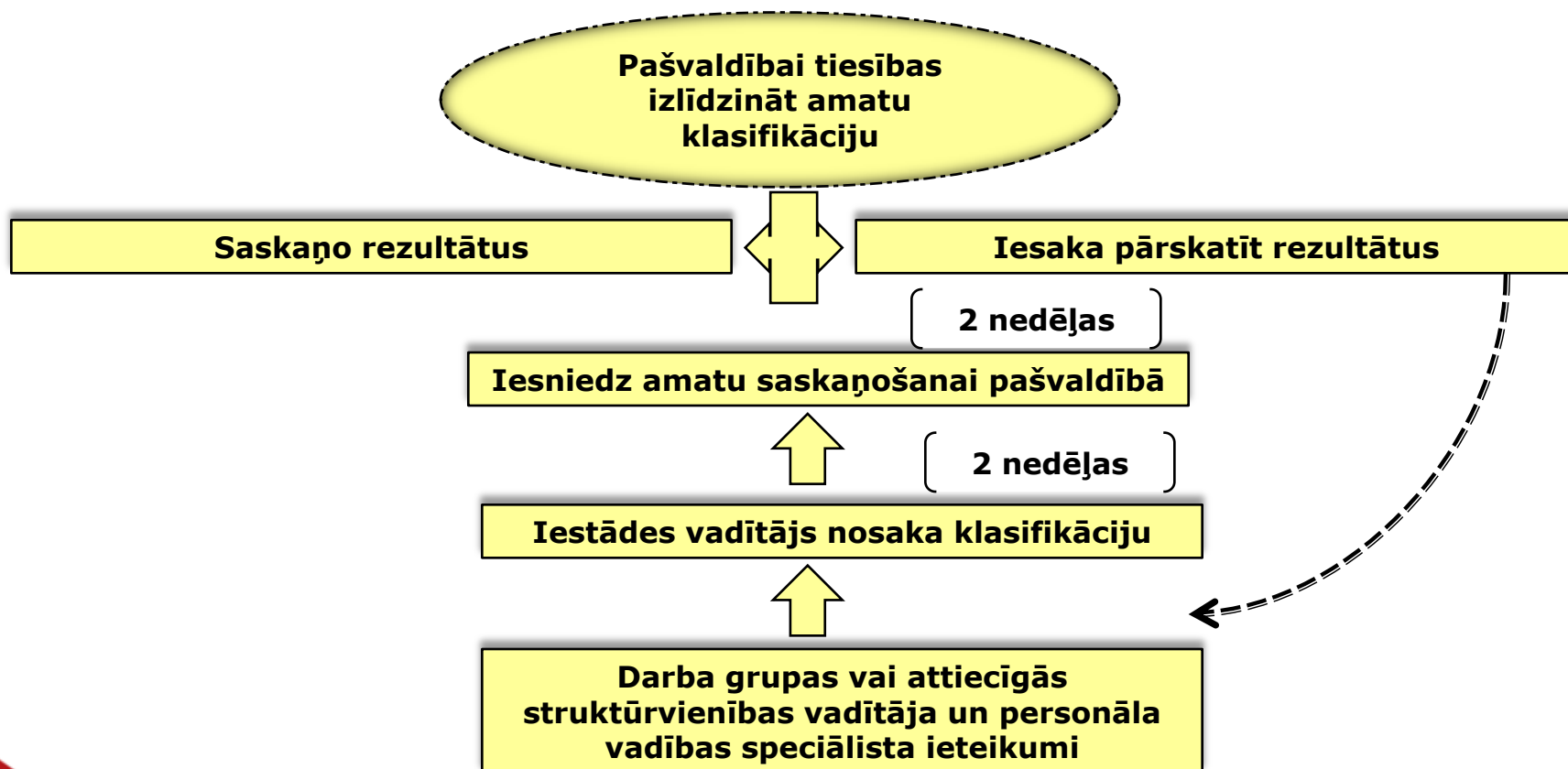
Centrālās vēlēšanu komisijas, Centrālās zemes komisijas, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, tiesu un prokuratūras, Tiesībsarga biroja, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienesta, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, publisko nodibinājumu, zinātnisko institūtu, Latvijas Zinātņu akadēmijas, Augstākās izglītības padomes, pašvaldību, plānošanas reģionu, pastarpinātās pārvaldes iestāžu amatpersonām (darbiniekiem), valsts dibinātu augstskolu vispārējam personālam, kas neieņem pedagogu amatu sarakstā noteiktos amatus, un zinātniskajos institūtos nodarbinātajiem, kas neieņem akadēmiskos amatus, mēnešalgu nosaka, ņemot vērā amata vērtību (atbildības līmeni un sarežģītību), kā arī konkrētās amatpersonas (darbinieka) individuālās kvalifikācijas un prasmju novērtējumu, bet šīs mēnešalgas nedrīkst pārsniegt tiešās pārvaldes iestāžu amatpersonām (darbiniekiem), kuri pilda līdzīgas atbildības un sarežģītības amatus, noteiktās mēnešalgas (šā likuma 2.pielikums). Amatus klasificē atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogam, amatu saimi un līmeni nosaka, klasificēšanas rezultātus apstiprina šo institūciju darbību regulējošos normatīvajos aktos noteiktās amatpersonas (institūcijas).

mēnešalgas noteikšana valsts tiešās pārvaldes iestādēs



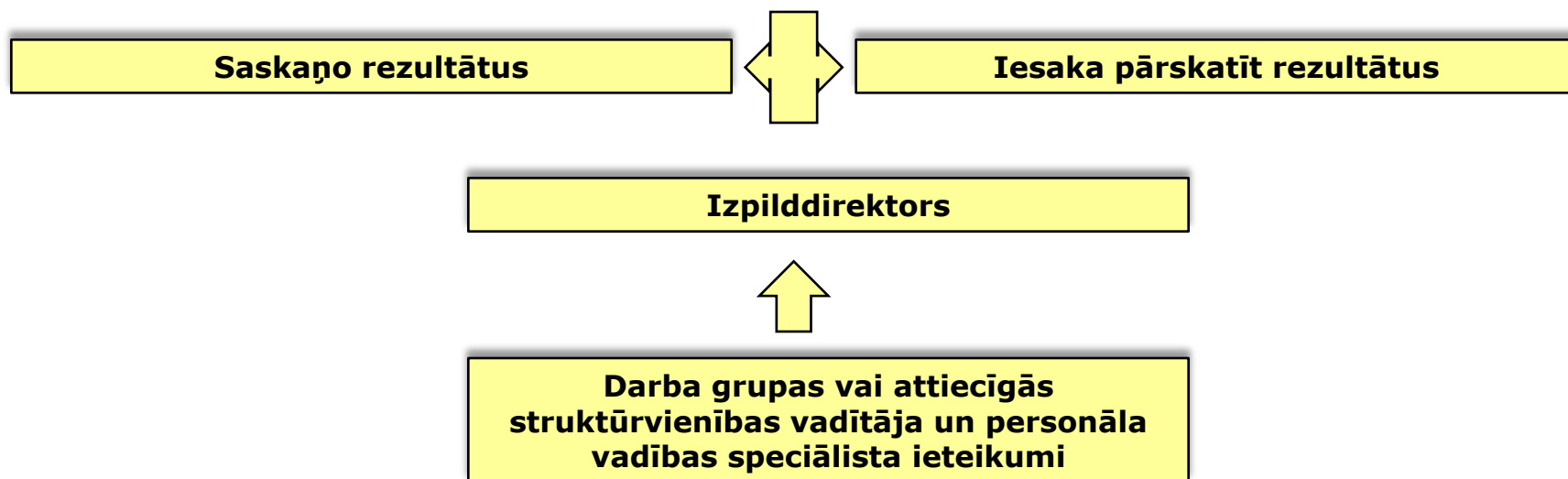
IV. Amatu saskaņošanas kārtība citās valsts un pašvaldību
iestādēs (1)

Pašvaldības iestāde



IV. Amatu saskaņošanas kārtība citās valsts un pašvaldību
iestādēs (2)

Pašvaldības amatpersonas
un iestādes vadītājs



MK noteikumi Nr.1075

3.pielikums
Ministru kabineta
2010.gada 30.novembra
noteikumiem Nr.1075

APSTIPRINU . _____
iestādes vadītājs . _____

____.gada ____.

Amatu klasificēšanas rezultātu apkopojums

Nr.p.k.	Struktūrvienība	Amata nosaukums	Saime (apakšsaime), līmenis	Vienādo amatu skaits	Piezīmes
1	2	3	4	5	6
				Kopā	

Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs (noteikumu Nr.1075 1.pielikums)

3. Amatu katalogā vietējās pašvaldības, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, tiek iedalītas šādi:
 - 3.1. **maza pašvaldība** - vietējā pašvaldība, kurā iedzīvotāju skaits ir līdz 5000;
 - 3.2. **vidēji liela pašvaldība** - vietējā pašvaldība, kurā iedzīvotāju skaits ir no 5000 līdz 20000;
 - 3.3. **liela pašvaldība** - vietējā pašvaldība, kurā iedzīvotāju skaits pārsniedz 20000.

Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs (noteikumu Nr.1075 1.pielikums)

Pašvaldībās biežāk lietotās amatu saimes:

1. Administratīvā vadība
2. Apgāde (iepirkšana)
3. Apsaimniekošana
6. Darba aizsardzība
- 12.1. Finanšu analīze un vadība iestādēs vai nozaru ministrijās
13. Fiziskais un kvalificētais darbs
14. Grāmatvedība
- 18.1. Arhīvu pakalpojumi
- 18.2. Bibliotēku pakalpojumi
- 18.3. Dokumentu pārvaldība
19. Informācijas tehnoloģijas
21. Juridiskā analīze, izpildes kontrole un pakalpojumi
23. Klientu apkalpošana
25. Konsultēšana
26. Kontrole un uzraudzība
- 28.4. Pašvaldības policija
29. Pedagoģiskās darbības atbalsts
30. Personāla vadība
32. Projektu vadība
33. Radošie darbi
35. Politikas ieviešana
36. Politikas plānošana
38. Sekretariāta funkcija
39. Sociālais darbs
41. Transporta vadīšana
45. Bāriņtiesas
46. Dzimtsarakstu pakalpojumi
51. Teritorijas plānošana

2.solis: mēnešalgas grupas noteikšana

MK noteikumu Nr.1651 1.pielikums

Amatpersonu un darbinieku amatu saimēm (apakšsaimēm) un līmeņiem atbilstošās mēnešalgu grupas

Amatu saimes (apakšsaimes)		Mēnešalgu grupas un atbilstošie līmeņi																	
numurs	nosaukums	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13A	13	14A	14	15	16
1	Administratīvā vadība											I	IIB		IIA		IVA1	IVB1	IVE
															IIC		IVA2	IVB2	VA
															III		IVB	IVC	VB
															IIVA			IVD	VI
2	Apgāde (iepirkšana)					I		II	III			IV	V						
3	Apsaimniekošana	IA		IB			IIA		IIB		III	IV	V						
4	Apsardze un uzraudzība				IA		IIA	III			IV	V	VI						
					IB		IIB												

3.solis: mēnešalgas noteikšana

MK noteikumu Nr.1651 3.¹ pielikums vai likuma 2.pielikums

Mēnešalgu grupa	Mēnešalgas maksimālais apmērs (latos)
16	ne vairāk par 1715
15	ne vairāk par 1653
14	ne vairāk par 1591
13	ne vairāk par 1347
12	ne vairāk par 1157
11	ne vairāk par 971
10	ne vairāk par 825
9	ne vairāk par 698
8	ne vairāk par 614
7	ne vairāk par 527
6	ne vairāk par 467
5	ne vairāk par 403
4	ne vairāk par 358
3	ne vairāk par 302
2	ne vairāk par 266
1	ne vairāk par 218

NB! No 1.janvāra grozījumi – minimālās algas paaugstināšana

Ieteikumi valsts pārvaldes amatu kataloga piemērošanai: amatu klasificēšanas principi (1)

- Amats tiek klasificēts pēc **pamatnodarbošanās** (kura aizņem vairāk nekā 80-90% darba laika), nevis pēc tā,
 - ko **var** darīt,
 - dara **izņēmuma gadījumos** vai
 - dara **papildus** tiešajiem pienākumiem
- Ja viens darbinieks amatu apvienošanas kārtībā ieņem 2 vai vairākus amatus, **katrs amats jāklasificē atsevišķi**, norādot atbilstošo slodzi

Ieteikumi valsts pārvaldes amatu kataloga piemērošanai: amatu klasificēšanas principi (2)

- Jāizvairās no pārāk detalizētas amatu analīzes – jāpievērš uzmanība **būtiskajām pazīmēm**, kas veido amata lomu un vietu organizācijā
- Klasificē **amatu**, nevis darbinieku, kurš to ieņem
- Amata nosaukumam, iepriekšējai klasifikācijai un pašreizējai algai **nav nozīmes**

Ieteikumi valsts pārvaldes amatu kataloga piemērošanai: amatu klasificēšanas principi (3)

- Klasificēšanas procesā tiek sekots “piespiedu normālā sadalījuma principam” — **jebkurā iestādē vairumam amatu jāatrodas vidējos (speciālistu) līmeņos**; vadības, vecāko speciālistu un jaunāko speciālistu līmeņos var tikt klasificēti salīdzinoši neliels darbinieku skaits
- Amatu klasificēšanā jāizvēlas **pirmais atbilstošākais līmenis**, nevis augstākais iespējamais

Ieteikumi valsts pārvaldes amatu kataloga piemērošanai: amatu klasificēšanas principi (4)

- Klasificējot amatus struktūrvienībā, skaitīti tiek **vadāmie darbinieki**, nevis struktūrvienībā kopā nodarbinātie
- Par papildu pienākumu veikšanu pienākas papildu piemaksa – **aizvietošana nenodrošina** to, ka amats tiek klasificēts augstākā līmenī

Ieteikumi valsts pārvaldes amatu kataloga piemērošanai: amatu klasificēšanas principi (5)

- Nepieciešams ievērot vienādu pieeju amatu klasifikācijai – iespēja veikt **amatu klasifikācijas izlīdzināšanu** (kalibrēšanu)
- Klasifikācija jāveic **īpaši apmācītiem darbiniekiem** un amatu klasificēšanas darba grupās jāpiedalās personām, kuras jau ir **ieguvušas pieredzi** amatu klasificēšanā atbilstoši amatu katalogam

Iespējamās grūtības klasifikācijas procesā

- Jāapzinās **unikālu amatu**, kurus nebūs iespējams klasificēt pēc vispārējiem principiem, **esamība**
- Amatus, kurus nav iespējams klasificēt atbilstoši amatu katalogam, **pielīdzina** amatu kataloga iekļautam amatam ar **līdzīgu darba saturu un atbildības līmeni**
- Iestādes var **iesniegt priekšlikumus** amatu kataloga papildināšanai

Piemērs: amatu klasificēšanas rezultāti pašvaldībā (1)

Amats	Saime/ līmenis
Izpilddirektors	1 IVA1, 1 IV B1, 1 IVE
Izpilddirektora vietnieks	1 IIC, 1 IVA2, 1 IVB2
Iepirkumu speciālists	2 II
Saimniecības pārzinis	3 IIA
Saimniecības nodaļas/dienesta vadītājs	3 II B, 3 III
Finansists	12.1.IIA
Finanšu nodaļas vadītājs Finanšu direktors (novada līmenī)	12.1.IIIA 12.1.IVA
Algu grāmatvedis	14 II
Grāmatvedis	14 IIIA
Grāmatvedības nodaļas vadītājs	14.IV

Piemērs:
amatu klasificēšanas rezultāti pašvaldībā (2)

Amats	Saime/ līmenis
Bibliotekārs	18.2.I
Bibliotēkas vadītājs (padotībā 1-2 darbinieki)	18.2.II
Jurists (atsevišķos jautājumos)	21.IIIA
Jurists	21.III B
Klientu apkalpošanas speciālists	23.IIA
Izglītības pārvaldes metodiķis	29.I
Personāla vadītājs	Atkarībā no pārraugāmo darbinieku skaita 30.IVA – 30.IVD
Kultūras nama vadītājs	33.IV
Sociālais darbinieks/ palīgs	39.III/ 39.II
Sociālā dienesta vadītājs	39.IV
Automašīnas vadītājs	41.II

Amatu kataloga aktualizācija

- Lai nodrošinātu amatu klasificēšanas vienveidību, pirmo reizi klasificējot amatus citās valsts un pašvaldību iestādēs (izņemot valsts tiešās pārvaldes iestādes), tās vadītājs izveido darba grupu, kurā **var pieaicināt Valsts kancelejas pārstāvi**, vai iestādes amatu klasifikācijas procesā **var konsultēties ar Valsts kancelejas pārstāvi**.
- **Par amatu kataloga aktualizāciju ir atbildīga Valsts kanceleja**. Ja nepieciešams aktualizēt amatu katalogu, iestāde iesniedz Valsts kancelejā priekšlikumus amatu kataloga aktualizācijai vai izstrādā normatīvā akta projektu par grozījumiem amatu katalogā.

Turpmākie pasākumi (1)

- **Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu likumā (stāsies spēkā 1.janvārī)**
- **Grozījumi MK noteikumos Nr.1075**
 - līdz 2011.gada 1.martam Ministru kabinetam jānosaka **atbildīgā institūcija** amatu klasificēšanas rezultātu uzraudzībai valsts un pašvaldību institūcijās. Atbildīgā institūcija, konstatējot pārkāpumus amatu klasificēšanas rezultātos, ir tiesīga uzdot grozīt un precizēt amatu klasifikāciju.
 - priekšlikumi Amatu kataloga aktualizēšanai

Turpmākie pasākumi (2)

- 2011.gada I pusgadā plānots veikt pētījumu par Amatu kataloga piemērošanu valsts un pašvaldību institūcijās
 - Darba samaksas analīze
 - Atsevišķu amatu saimju pārvērtēšana
 - Papildu amatu saimju izstrāde

Diskusija par Amatu kataloga piemērošanu

- Jautājumi
- Priekšlikumi Amatu kataloga pilnveidošanai
- Jūsu līdzšinējā pieredze amatu klasificēšanā un darbinieku vērtēšanā

Kontaktinformācija:

Baiba Medvecka

Valsts kancelejas

Politikas koordinācijas departamenta konsultante

Baiba.Medvecka@mk.gov.lv

Tel.: 67082907